

Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι Γυναίκες στην Αγορά Εργασίας και την Οικονομική Δραστηριότητα: Μέτρα Έμφυλου Χάσματος, Επιπτώσεις της Πανδημικής Κρίσης και Προτάσεις Πολιτικής

Ακόμη και μετά από δεκαετίες προόδου προς την κατεύθυνση της ισότητας των δύο φύλων, το χάσμα μεταξύ τους παραμένει σημαντικό. Σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ ("Global Gender Gap Report 2021", World Economic Forum), η Δυτική Ευρώπη εξακολουθεί να έχει την καλύτερη επίδοση σε σχέση με άλλες γεωγραφικές περιοχές του πλανήτη, καλύπτοντας σήμερα πάνω από τα ¾ του έμφυλου χάσματος (77,6%, Γράφημα 1α). Η χώρα μας κατατάσσεται στην 98η θέση σε σύνολο 156 χωρών και καλύπτει το 68,9% του έμφυλου χάσματος. Στο Γράφημα 1α εξετάζονται οι επιμέρους συνιστώσες που συνθέτουν το γενικό δείκτη. Η απόσταση των γραμμών της Ελλάδος και του δυτικοευρωπαϊκού μέσου από την γκρι διακεκομμένη γραμμή, η οποία αναπαριστά το ιδανικό της πλήρους ισότητας, επιβεβαιώνει ότι οι μεγαλύτερες διαφορές εντοπίζονται στον οικονομικό και τον πολιτικό στίβο, ενώ στην Εκπαίδευση και την Υγεία σημειώνονται εξαιρετικές επιδόσεις στους σχετικούς δείκτες (99,4% και 96,6%, αντίστοιχα). Στον τομέα της Οικονομίας (Γράφημα 1β) παρουσιάζεται μέτρια επίδοση (67,2%), κυρίως λόγω των μισθολογικών ανισοτήτων, αλλά και του χαμηλού ποσοστού των γυναικών που κατέχουν θέση ευθύνης (ανώτεροι αξιωματούχοι, διευθυντικά στελέχη: 38,9%). Αξιοσημείωτο είναι ότι ο τομέας της Πολιτικής παρουσιάζει ιδιαίτερα χαμηλή βαθμολογία, μόλις 12,3%, κυρίως εξαιτίας του χαμηλού ποσοστού των γυναικών που κατέχουν υπουργικές θέσεις.

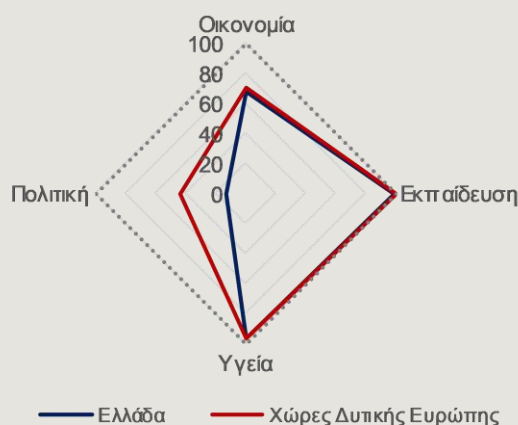
ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Ο Παγκόσμιος Δείκτης Ανισότητας των Φύλων 2020 και οι Συνιστώσες του: Η Ελλάδα σε σχέση με τη Δυτική Ευρώπη

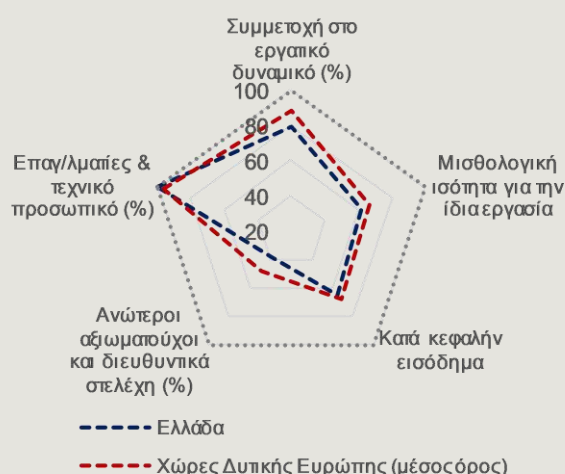
(α) Παγκόσμιος Δείκτης Ανισότητας των Φύλων:

Ελλάδα 68,9

Δυτική Ευρώπη: 77,6

(β) Συνιστώσες Δείκτη Οικονομίας

Πηγή: World Economic Forum, Υπολογισμοί Alpha Bank

Σημείωση:

Σύμφωνα με τη σχετική έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ ("Global Gender Gap Report 2021", World Economic Forum) οι χώρες που υπάγονται στην περιφέρεια της Δυτικής Ευρώπης είναι οι εξής: Ισλανδία, Φινλανδία, Νορβηγία, Σουηδία, Ιρλανδία, Ελβετία, Γερμανία, Βέλγιο, Ισπανία, Γαλλία, Αυστρία, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Ιταλία, Κύπρος, Μάλτα, Ελλάδα.

Η ανισότητα στη συμμετοχή στην αγορά εργασίας και οι ίσες ευκαιρίες μεταξύ γυναικών και ανδρών είναι ένα διαχρονικό ζήτημα, ωστόσο, σήμερα, ένα χρόνο μετά την εξάπλωση της πανδημίας, καθίσταται επίκαιρο, αφού η κρίση ενδέχεται να επιδεινώσει τις συνθήκες στην αγορά εργασίας. Το θέμα αυτό αφορά σχεδόν όλες τις χώρες του κόσμου, προηγμένες και αναπτυσσόμενες, μεταξύ των οποίων και την Ελλάδα.

Ένδειξη της ύψιστης σημασίας και της πολυδιάστατης επίπτωσης του φαινομένου στην οικονομία και την κοινωνία αποτελεί το γεγονός ότι η προαγωγή της ισότητας των φύλων και η διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους στον επαγγελματικό βίο συμπεριλήφθηκε ως βασικός στόχος στον Πυλώνα 3 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στο παρόν Δελτίο, επιχειρούμε να αναλύσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν τη συμβολή των γυναικών στην αγορά εργασίας, καθώς και τις ανισότητες μεταξύ γυναικών και ανδρών, τις επιπτώσεις της πανδημικής κρίσης και, τέλος, παρουσιάζουμε προτεινόμενες πολιτικές αντιμετώπισης του ζητήματος.

Μέτρα έμφυλου χάσματος και συμβολή των γυναικών στην αγορά εργασίας: Επαγγελματική εξέλιξη, μισθολογικές διαφορές και ποσοστά ανεργίας

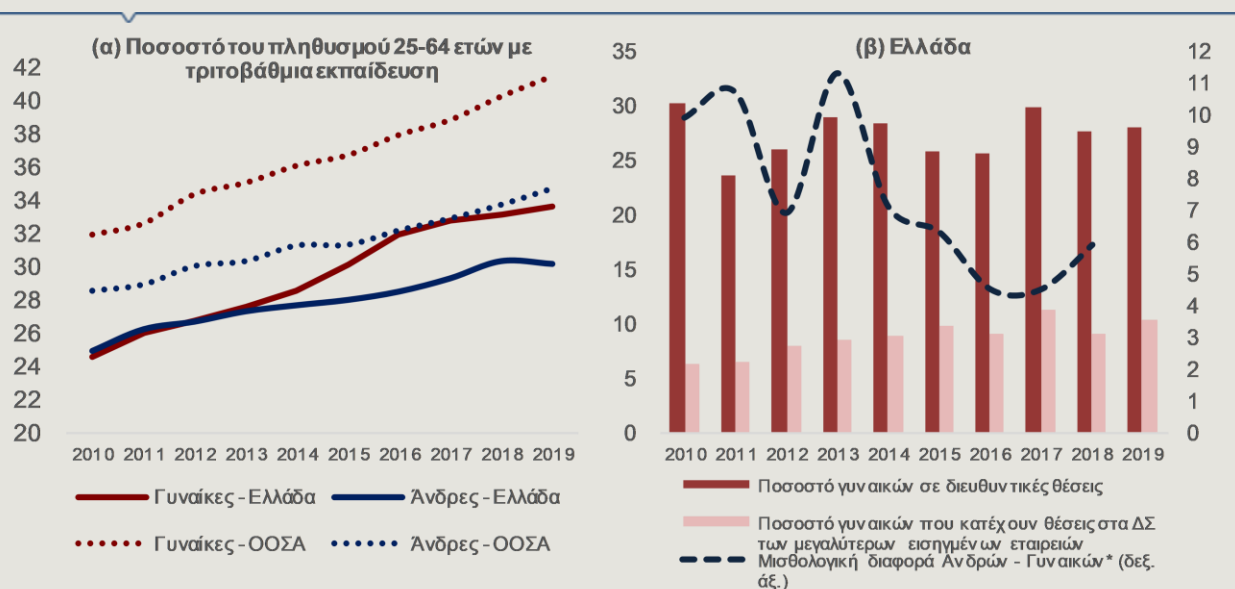
Η αξιολόγηση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας μπορεί να προσεγγιστεί μέσω της εξέτασης ορισμένων δεικτών και της σύγκρισης αυτών με τους αντίστοιχους δείκτες που ισχύουν για τους άνδρες, όπως είναι η συμμετοχή στην αγορά εργασίας, το ποσοστό της ανεργίας, το είδος της απασχόλησης (πλήρης, ή μερική απασχόληση), το επίπεδο των αποδοχών, καθώς και η αναλογία ανδρών και γυναικών σε θέσεις ευθύνης. Στην παρούσα ενότητα, παραθέτουμε ορισμένους από τους εν λόγω δείκτες και εξετάζουμε κατά πόσο βελτιώθηκαν ή επιδεινώθηκαν, κατά το προηγούμενο έτος, εξαιτίας της πανδημικής κρίσης.

Δείκτες Έμφυλης Ανισότητας I: Μορφωτικό επίπεδο, επαγγελματική εξέλιξη και μισθολογικές διαφορές κατά φύλο

Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό του γυναικείου πληθυσμού, ηλικίας 25-64 ετών, με πανεπιστημιακή εκπαίδευση υπερβαίνει το αντίστοιχο ποσοστό των ανδρών (33,6%, έναντι 30,2%, Γράφημα 2α), εντούτοις, η αναλογία των γυναικών στα διευθυντικά στελέχη ήταν 28%, το 2019, ενώ οι γυναίκες-μέλη διοικητικών συμβουλίων των μεγαλύτερων εισηγμένων εταιριών στη χώρα, κατέλαβαν μόλις το 10,3%, κατά το ίδιο έτος (Γράφημα 2β). Σημειώνεται ότι οι αντίστοιχες αναλογίες των γυναικών στις χώρες του ΟΟΣΑ ήταν, το 2019, περίπου 1/3 στα διευθυντικά στελέχη και 1/4 στα μέλη Δ.Σ. των μεγαλύτερων εισηγμένων εταιριών. Παράλληλα, οι μισθολογικές διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών παραμένουν σημαντικές. Συγκεκριμένα, ο σχετικός δείκτης του ΟΟΣΑ -που ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του διάμεσου μισθού των ανδρών και του διάμεσου μισθού των γυναικών, προς το διάμεσο μισθό των ανδρών- διαμορφώθηκε το 2018 στην Ελλάδα, σε 5,9 μονάδες, έναντι 4,5 μονάδες το 2017. Αξίζει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι έχει μειωθεί σημαντικά, σε σύγκριση με το 2013, όταν είχε διαμορφωθεί στις 11,2 μονάδες, ενώ βρίσκεται σε αρκετά χαμηλότερο επίπεδο από το μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ (12,8 μονάδες).

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά φύλο, ποσοστό γυναικών σε υψηλόβαθμες θέσεις και θέσεις Δ.Σ. και μισθολογική διαφορά ανδρών-γυναικών (% διαμέσου μισθού ανδρών)

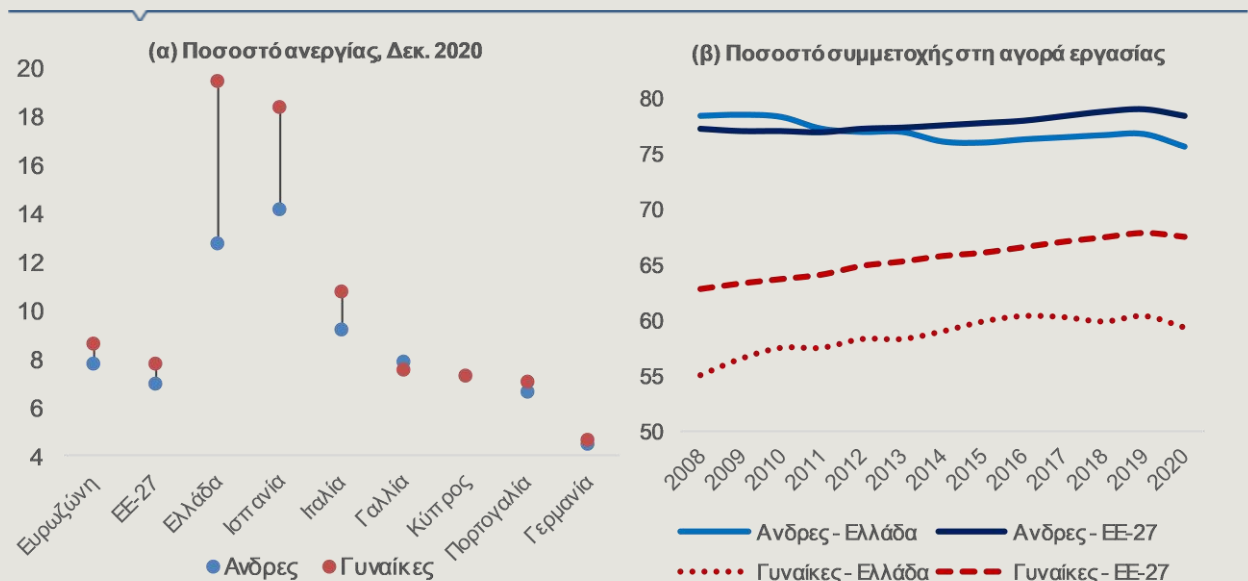
Πηγή:
Οργανισμός
Οικονομικής
Συνεργασίας και
Ανάπτυξης
(ΟΟΣΑ)

Δείκτες Έμφυλης Ανισότητας II: Ανεργία, απασχόληση και ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας κατά φύλο

Όπως παρατηρείται στο Γράφημα 3α, η δομική παθογένεια της ελληνικής αγοράς εργασίας ως προς την έμφυλη ανισότητα παραμένει, καθώς η **διαφορά του ποσοστού της ανεργίας ανδρών και γυναικών** ανήλθε, τον Δεκέμβριο 2020, σε 6,7 μονάδες και ήταν η **υψηλότερη μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ-27)**. Συγκεκριμένα, το εποχικά διορθωμένο ποσοστό της ανεργίας των γυναικών διαμορφώθηκε σε 19,5%, τον Δεκέμβριο 2020, που αποτελεί, επίσης, το υψηλότερο στην ΕΕ-27, ενώ των ανδρών σε 12,8%, το οποίο ήταν το δεύτερο μεγαλύτερο, μετά το αντίστοιχο ποσοστό της Ισπανίας. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι τα ποσοστά της ανεργίας τόσο των γυναικών, όσο και των ανδρών βαίνουν μειούμενα στη χώρα μας, τα τελευταία χρόνια, έχοντας σημειώσει σωρευτική πτώση, τον Δεκέμβριο 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2013¹, κατά 12,3 και 12,6 μονάδες, αντίστοιχα.

Πτώση του ποσοστού της ανεργίας των γυναικών αλλά και των ανδρών σημειώθηκε, επίσης, και σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2019, κατά 0,9 και 0,5 μονάδες, αντίστοιχα. Παράλληλα, **το 2020, ο αριθμός των απασχολούμενων ανδρών**, σύμφωνα με τα τριμηνιαία μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (ηλικίες έως 74 ετών), μειώθηκε κατά 1,6%, ενώ, αντίθετα, των **γυναικών αυξήθηκε οριακά**, κατά 0,2%. Συνεκτιμώντας τις μεταβολές των παραπάνω μεγεθών συμπεραίνουμε ότι, παρά την πανδημική κρίση, το χάσμα απασχόλησης των δύο φύλων (gender employment gap) μειώθηκε το 2020, γεγονός που οφείλεται, κυρίως, στα μέτρα στήριξης της απασχόλησης που εφαρμόστηκαν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας. Όπως αναφέρει και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, υπάρχουν ενδείξεις ότι μετά το πέρας της πανδημικής κρίσης και της σταδιακής κατάρτησης των μέτρων στήριξης, το χάσμα απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων θα διευρυνθεί εκ νέου.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την Τελική Έκθεση Πισσαρίδη (Νοέμβριος 2020), το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας, δηλαδή το εργατικό δυναμικό προς τον πληθυσμό, είναι συγκριτικά χαμηλό στην Ελλάδα (Eurostat, 2019: 68,4% έναντι 73,4% στην ΕΕ-27, για ηλικίες έως 64 ετών), γεγονός που οφείλεται πρωτίστως στη χαμηλή συμμετοχή των γυναικών. Όπως παρατηρείται στο Γράφημα 3β, ο **λόγος των γυναικών που συμμετέχουν στο εργατικό δυναμικό**, προς τον πληθυσμό των γυναικών, **υπολείπεται σημαντικά τόσο του αντίστοιχου λόγου των ανδρών, όσο και του μέσου όρου της ΕΕ-27**, αν και η τάση του, από το 2002, έως και το 2019, ήταν ανοδική. Το 2020, εκτιμάται -σύμφωνα με τα τριμηνιαία μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία της Eurostat- ότι το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, στην Ελλάδα, μειώθηκε εκ νέου, κατά μία ποσοστιαία μονάδα περίπου, σε 59,4%, ενώ και το ποσοστό των ανδρών σημείωσε αντίστοιχη πτώση (2019: 76,7%, 2020: 75,5%). Το τελευταίο ήταν απόρροια της πανδημίας που οδήγησε, μεταξύ άλλων, στη μείωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στην Ελλάδα κατά 2,3%, σε ετήσια βάση, καθώς, λόγω των μέτρων περιορισμού της οικονομικής δραστηριότητας και των υγειονομικών συνθηκών, αρκετά άτομα που αναζητούσαν εργασία δήλωσαν ότι δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να εργαστούν. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ετήσιος ρυθμός μείωσης των οικονομικά ενεργών γυναικών υπερέβη, το 2020, τον αντίστοιχο των ανδρών (-2,4%, έναντι -2,2%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 3
Ποσοστό ανεργίας και συμμετοχής στην αγορά εργασίας κατά φύλο, στην Ελλάδα και την ΕΕ-27

Πηγή: Eurostat

Σημειώσεις:

- Το Γράφημα 3α περιλαμβάνει τα εποχικά διορθωμένα ποσοστά της ανεργίας για ηλικίες από 15 έως 74 ετών.
- Το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας που απεικονίζεται στο Γράφημα 3β, ορίζεται ως ο λόγος του οικονομικά ενεργού πληθυσμού προς το συνολικό πληθυσμό. Αφορά άνδρες και γυναίκες, από 15 έως 64 ετών. Τα στοιχεία είναι ετήσια μέχρι το 2019, ενώ για το 2020 έχουν χρησιμοποιηθεί οι μέσοι όροι των 4 τριμήνων.

Δείκτες Έμφυλης Ανισότητας III: Κλαδική ανάλυση και μερική απασχόληση κατά φύλο

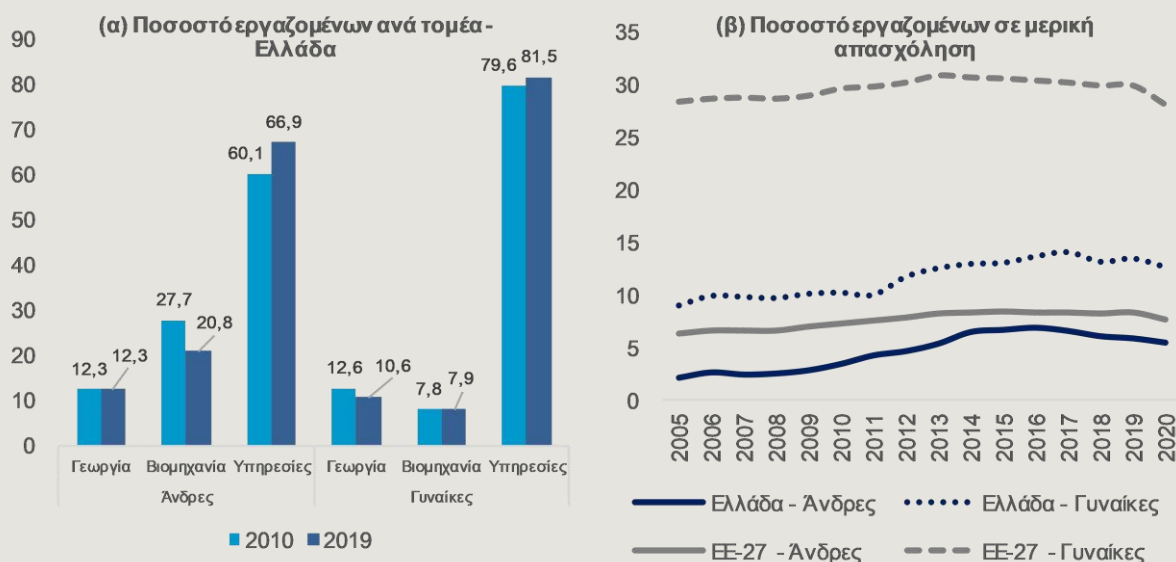
Ένας λόγος για τον οποίο εκτιμάται, σε παγκόσμιο επίπεδο, ότι ο αρνητικός αντίκτυπος της πανδημικής κρίσης ήταν ισχυρότερος για τις γυναίκες, σε σύγκριση με τους άνδρες, είναι ότι **το ποσοστό των γυναικών που απασχολείται στον τομέα των υπηρεσιών είναι υψηλότερο**. Στην Ελλάδα, οι εργαζόμενες γυναίκες στον τομέα των υπηρεσιών, ως ποσοστό στο σύνολο των απασχολούμενων γυναικών, ανήλθε το 2019 σε 81,5% έναντι 66,9% που ήταν το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες (Γράφημα 4α). Επίσης, οι εργαζόμενες γυναίκες είναι περισσότερες (δηλαδή άνω του 50% του συνόλου των εργαζομένων) στον κλάδο της Υγείας που βρέθηκε στην πρώτη γραμμή αντιμετώπισης της πανδημίας αλλά και σε κλάδους που επλήγησαν ιδιαίτερα από αυτήν, όπως οι αεροπορικές μεταφορές, το λιανικό εμπόριο, οι υπηρεσίες παροχής καταλύματος, οι τέχνες και οι πολιτιστικές δραστηριότητες, οι δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών και οι δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού. Σε ό,τι αφορά την τελευταία κατηγορία, σημειώνεται ότι σε επίπεδο ΕΕ-27 εκτιμάται ότι το 70% της παροχής υπηρεσιών κατ' οίκον, συμπεριλαμβανομένης της παροχής φροντίδας στο σπίτι, είναι αδήλωτη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, "2021 report on gender equality in the EU") και, ως εκ τούτου, τα σχετικά μέτρα στήριξης που υιοθέτησαν οι ευρωπαϊκές χώρες ήταν περιορισμένα, καθιστώντας την εν λόγω κατηγορία εργαζομένων ιδιαίτερα ευάλωτη στον αντίκτυπο της πανδημίας.

Παράλληλα, **το ποσοστό των γυναικών που εργάζεται υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης** (ως ποσοστό της συνολικής απασχόλησης) **είναι υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου των ανδρών** (13,5%, έναντι 5,9% το 2019, Γράφημα 4β). Το υψηλό ποσοστό της μερικής απασχόλησης, αφενός μεν αποτελεί κληροδότημα της οικονομικής κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας, αφετέρου δε, αντανακλά τον περισσότερο χρόνο που είθισται να αφιερώνουν οι γυναίκες στη φροντίδα των παιδιών ή των ηλικιωμένων μελών της οικογένειας. Το 2020, ωστόσο, υποχώρησε ο αριθμός τόσο των ανδρών, όσο και των γυναικών που εργάζονται με μερική απασχόληση.

Συμπερασματικά, τα μέτρα προστασίας της απασχόλησης που τέθηκαν σε εφαρμογή, από τον Μάρτιο 2020, έως σήμερα, με σκοπό την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας, είχαν ως αποτέλεσμα, τη συγκράτηση του ποσοστού της ανεργίας στη χώρα μας και για τα δύο φύλα, ενώ το ποσοστό των άνεργων γυναικών που οδηγήθηκε εκτός αγοράς εργασίας ήταν ελαφρώς υψηλότερο. Επιπρόσθετα, οι γυναίκες απασχολούνται σε μεγαλύτερο ποσοστό σε κλάδους της οικονομίας που έχουν πληγεί σε σημαντικό βαθμό από την πανδημική κρίση. Άρα, είναι κρίσιμης σημασίας η σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης να γίνει, μεταξύ άλλων, με γνώμονα την προστασία της απασχόλησης μετά την πανδημική κρίση και για τα δύο φύλα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

Ποσοστό εργαζομένων γυναικών και ανδρών σε μερική απασχόληση (% της συνολικής απασχόλησης) και ανά τομέα της οικονομίας (ηλικίες 15-64 ετών)

Πηγή:
 Οργανισμός
 Οικονομικής
 Συνεργασίας και
 Ανάπτυξης
 (ΟΟΣΑ),
 Eurostat

Προτάσεις πολιτικής για τη μείωση του έμφυλου χάσματος σε μακροχρόνιο ορίζοντα

Η ανισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών δεν είναι μόνο ένα ευαίσθητο, ηθικό και κοινωνικό ζήτημα, αλλά και μια σημαντική οικονομική πρόκληση. Δεδομένου του σχετικά υψηλού μορφωτικού επιπέδου των γυναικών στην Ελλάδα, οι απώλειες, σε όρους οικονομικής ανάπτυξης, μακροχρόνια, θα είναι σημαντικές, εάν δεν συμμετάσχουν στην αγορά εργασίας με την πλήρη παραγωγική δυναμικότητά τους. Η ενίσχυση της παραγωγικής δυναμικότητας δεν συνδέεται απλά με την αύξηση της συμμετοχής τους στο εργατικό δυναμικό της χώρας -μια εξέλιξη που έλαβε χώρα σταδιακά τις περασμένες δεκαετίες- αλλά και με την ένταξή τους σε θέσεις λειτουργικά και ιεραρχικά ανάλογες των υψηλών δεξιοτήτων και του μορφωτικού τους επιπέδου, ώστε να ενισχυθούν τα κίνητρα για εργασία, να υπάρξει καλύτερη αντιστοίχιση των ταλέντων και των δεξιοτήτων στις θέσεις εργασίας και εν τέλει να βελτιστοποιηθεί η διοικητική αποτελεσματικότητα (managerial efficiency) των ελληνικών επιχειρήσεων. Ως προς την κατεύθυνση της μείωσης του έμφυλου χάσματος, μια σειρά προτεινόμενων πολιτικών παρατίθενται κάτωθι.

- Υλοποίηση περισσότερων επενδύσεων στον τομέα βρεφονηπιακών σταθμών και χώρων φύλαξης παιδιών στις επιχειρήσεις. Οι επενδύσεις στο συγκεκριμένο πεδίο αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην έμμεση ανάπτυξη του ανθρωπίνου κεφαλαίου, μέσω της διευκόλυνσης των γυναικών που επιθυμούν πιο ενεργή συμμετοχή στην αγορά εργασίας.
- Εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών και πρακτικών από τις επιχειρήσεις, ώστε προληπτικά να αντιμετωπίζεται η τυχόν άνιση μεταχείριση των δύο φύλων στον επαγγελματικό τομέα, όπως για παράδειγμα αμερόληπτες πρακτικές πρόσληψης και προαγωγών προσωπικού και εξάλειψη των μισθολογικών ανισοτήτων, μέσω της δίκαιης σύνδεσης ποιότητας εργασίας και αμοιβής.

Προς την κατεύθυνση της γεφύρωσης των ανισοτήτων μεταξύ των δύο φύλων, κινείται, όπως προαναφέρθηκε, ο Πυλώνας 3 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που περιλαμβάνει πολιτικές και πρακτικές, με στόχο την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ προσωπικής και επαγγελματικής ζωής και για τα δύο φύλα, την ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, καθώς και την ομαλή επανένταξή τους σε αυτήν, μετά την απόκτηση παιδιού. Συγκεκριμένα, το Σχέδιο περιλαμβάνει την επιδότηση δημιουργίας βρεφονηπιακών σταθμών και χώρων φύλαξης παιδιών στις επιχειρήσεις αλλά και την ενίσχυση δράσεων που αφορούν στην ενημέρωση και την αλλαγή της κουλτούρας στον επαγγελματικό τομέα αλλά και την κοινωνία (ενίσχυση Παρατηρητηρίου Ισότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, διαμόρφωση μηχανισμού απονομής «Σήματος Διαφορετικότητας» στις επιχειρήσεις που θα υιοθετούν πρακτικές και πολιτικές για την προώθηση της διαφορετικότητας, επιδότηση Κέντρων Δημιουργικής απασχόλησης για μαθητές, με στόχο την εξοικείωση με τις επιστήμες και την τεχνολογία και για τα δύο φύλα, από μικρή ηλικία). Τέλος, προβλέπεται βελτίωση της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας για τις γυναίκες αλλά και ανάπτυξη των υπηρεσιών φροντίδας (θεσμοθέτηση του «Προσωπικού Βοηθού»), με στόχο την εξασφάλιση και αναγνώριση των ατόμων που παρέχουν αντίστοιχες υπηρεσίες.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) και Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, τον Μάρτιο 2021, ήταν μειωμένος κατά 1,6%, σε σύγκριση με τον Μάρτιο 2020, ενώ αυξήθηκε κατά 1,2%, σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Επιπλέον, ο δομικός πληθωρισμός, δηλαδή ο πληθωρισμός, εξαιρουμένων των καυσίμων, των τροφίμων, των ποτών και του καπνού², διαμορφώθηκε, τον Μάρτιο 2021, στο -2,8%, σε ετήσια βάση.

Σε όλες τις ομάδες αγαθών και υπηρεσιών καταγράφηκε αρνητικός ετήσιος ρυθμός μεταβολής των τιμών, τον Μάρτιο 2021 (Γράφημα 5), με εξαίρεση την κατηγορία «Στέγαση», όπου παρατηρήθηκε οριακή αύξηση (+0,1%). Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στην κατηγορία «Ένδυση-Υπόδηση» (-16,9%), ενώ μικρότερες μειώσεις παρατηρήθηκαν σε «Διαρκή Αγαθά» (-1,7%), «Επικοινωνίες» (-1,6%), «Υγεία» (-1,1%), «Μεταφορές» (-0,8%), «Αλκοολούχα ποτά και καπνός» (-0,5%), «Ξενοδοχεία-Καφέ-Εστιατόρια» (-0,5%),

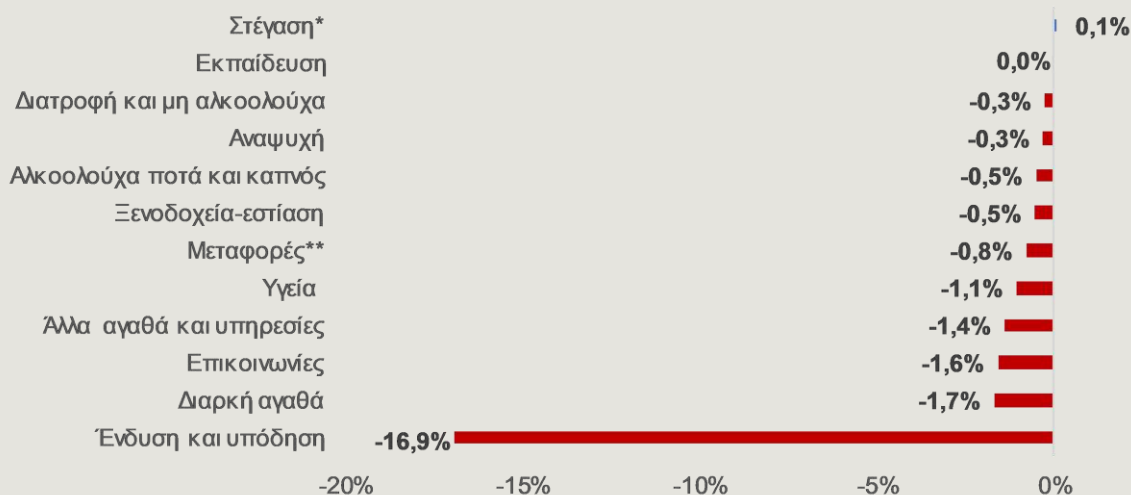

«Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά» (-0,3%) και «Αναψυχή-Πολιτιστικές δραστηριότητες» (-0,3%). Τέλος, ο δείκτης τιμών στην κατηγορία «Εκπαίδευση» παρέμεινε αμετάβλητος, τον Μάρτιο 2021, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2020.

Επιπλέον, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)³ μειώθηκε κατά 2%, σε ετήσια βάση, τον Μάρτιο 2021, ενώ ο ΕνΔΤΚ με Σταθερούς Φόρους (ΕνΔΤΚ-ΣΦ) παρουσίασε πτώση κατά 1,2%, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (April 2021, World Economic Outlook), ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή στην Ελλάδα αναμένεται να αυξηθεί κατά 0,2%, το 2021, και κατά 0,8%, το 2022. Τέλος, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), ο ΕνΔΤΚ στην Ευρωζώνη κατέγραψε αύξηση της τάξης του 1,3% τον Μάρτιο 2021, σε ετήσια βάση, έναντι αύξησης 0,9%, τον προηγούμενο μήνα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

Ετήσιες Μεταβολές Ομάδων Αγαθών και Υπηρεσιών ΔΤΚ, Μάρτιος 2021

*συμπ. π. πετρελαίου θέρμανσης και φυσικού αερίου
**συμπ. π. πετρελαίου κίνησης και βενζίνης

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Βιομηχανική Παραγωγή

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2021, ο γενικός δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής αυξήθηκε κατά 4%, σε ετήσια βάση, έναντι μείωσης κατά 1,7%, το αντίστοιχο διάστημα του 2020. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην αύξηση της παραγωγής που καταγράφηκε, σε ετήσια βάση, στη μεταποίηση (+2%), στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος (+11,4%) και στα ορυχεία-λατομεία

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

Εξέλιξη Δείκτη Μεταποιητικής Παραγωγής και Δείκτη Υπευθύνων για τις Προμήθειες

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, IHS Markit

(+0,9%). Αντίθετα, μείωση της παραγωγής σημειώθηκε στην παροχή νερού (-0,8%). Σημειώνεται ότι, τον Φεβρουάριο 2021, ο δείκτης μεταποιητικής παραγωγής αυξήθηκε κατά 2,7%, σε ετήσια βάση, έναντι ετήσιας αύξησης 1,3%, τον προηγούμενο μήνα (Γράφημα 6).

Αναλυτικότερα στη μεταποίηση, κατά το πρώτο δίμηνο του 2021, οι 12 από τους 24 κλάδους παρουσίασαν αύξηση της παραγωγής τους, σε ετήσια βάση. Οι πιο σημαντικοί εξ αυτών, με βάση τη στάθμισή τους στο δείκτη της μεταποίησης, ήταν οι κλάδοι των προϊόντων καπνού (+32,3%), των μη μεταλλικών ορυκτών (+15,3%), των φαρμακευτικών προϊόντων (+14,5%), του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (+13,7%), των πλαστικών υλών και προϊόντων από ελαστικό (+5,7%), των παραγωγών πετρελαίου (+2,9%), των μεταλλικών προϊόντων (+2,6%), των ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων (+1,4%), της χαρτοποιίας (+0,9%) και των βασικών μετάλλων (+0,5%). Αντίθετα, μείωση της παραγωγής τους παρουσίασαν οι κλάδοι των δερμάτων και δερμάτινων ειδών (-55%), της ένδυσης (-18,5%), της επισκευής και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού (-11,5%), των μηχανημάτων (-5,8%), της ποτοποιίας (-5,6%), των τροφίμων (-1,9%) και των χημικών προϊόντων (-1,9%).

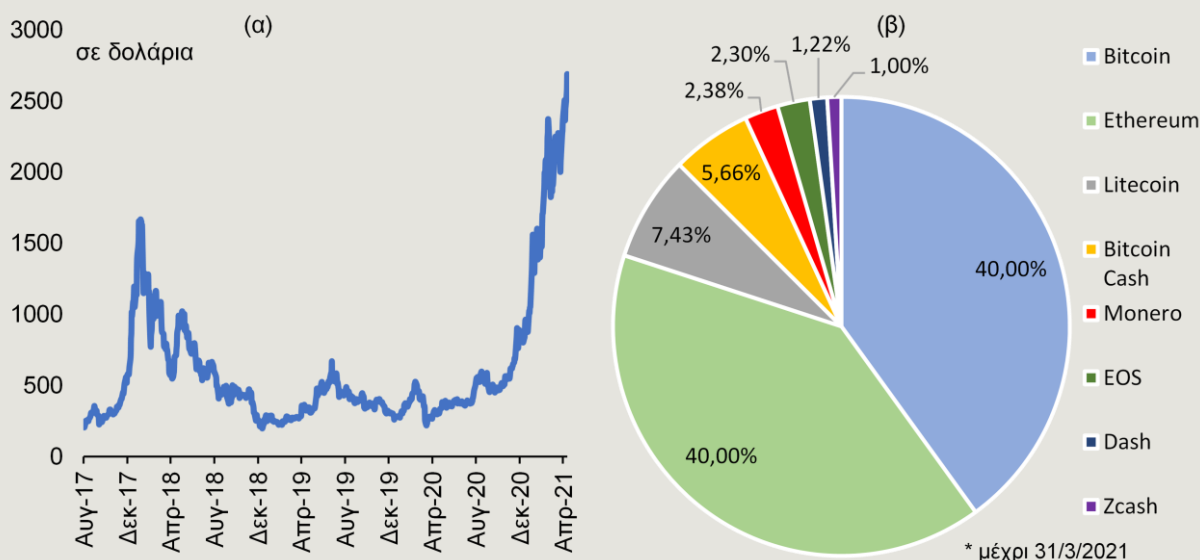
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το ψηφιακό ευρώ (digital euro), η νέα σημαντική πρόκληση για την ΕΚΤ

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός (digital transformation), ο οποίος εντάθηκε στη διάρκεια της πανδημικής κρίσης, έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τομέα των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Η μείωση της χρήσης μετρητών, σε συνδυασμό με τη διαρκώς εντεινόμενη ζήτηση επιλογών ψηφιακής πληρωμής μέσω ηλεκτρονικών συσκευών, αποτέλεσαν την αφορμή πολλές κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο να διερευνήσουν την πιθανότητα έκδοσης ενός ψηφιακού νομίσματος, στο οποίο θα έχουν πρόσβαση πολίτες και επιχειρήσεις. Η ανακοίνωση της πλατφόρμας κοινωνικής δικτύωσης Facebook, το καλοκαίρι του 2019, για κυκλοφορία ενός ψηφιακού νομίσματος -το οποίο αρχικά ονομάστηκε Libra και στη συνέχεια μετονομάστηκε σε Diem- αφύπνισε κεντρικές τράπεζες και εθνικές κυβερνήσεις, καθώς η προσέγγιση 2,8 δισ. χρηστών της πλατφόρμας με ένα ψηφιακό νόμισμα θα μπορούσε να απειλήσει τη διεθνή νομισματική σταθερότητα. Ομάδα εργασίας των κρατών-μελών της ομάδας G7, σε έκθεση που δημοσίευσε τον Οκτώβριο του 2019, επεσήμανε τους σοβαρούς κινδύνους που θα μπορούσε να προκαλέσει η κυκλοφορία του νέου «νομίσματος» του Facebook, καθώς συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά ενός σταθερού νομίσματος, ενώ δεν αποκλείεται να εμποδίσει τις διασυννοριακές προσπάθειες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και γενικότερα να εγείρει θέματα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Αξίζει να επισημανθεί ότι ορισμένες κεντρικές τράπεζες, όπως της Σουηδίας και της Κίνας, έχουν ξεκινήσει να επεξεργάζονται ήδη την ψηφιακή έκδοση των εθνικών τους νομισμάτων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

Εξέλιξη (α) και διάρθρωση (β) Bloomberg Galaxy Crypto Index

Πηγή:
Bloomberg

Στο πλαίσιο της διερεύνησης της δυνατότητας έκδοσης ενός ψηφιακού νομίσματος, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ξεκίνησε, στις 2 Οκτωβρίου 2020, μια διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση, την οποία ολοκλήρωσε στις 12 Ιανουαρίου 2021 και στην οποία συμμετείχαν δημόσιες αρχές, πολίτες, η ακαδημαϊκή κοινότητα και φορείς του χρηματοπιστωτικού τομέα. Σύμφωνα με τη διαβούλευση, η προστασία των προσωπικών δεδομένων, η ασφάλεια και η πανευρωπαϊκή πρόσβαση αναδείχτηκαν τα βασικότερα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διαθέτει το ψηφιακό ευρώ (digital euro). Τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης περιλαμβάνονται σε πρόσφατη έκθεση της [ΕΚΤ](#), βάσει της οποίας θα αποφασιστεί, περί τα μέσα του 2021, εάν θα προβεί σε πιλοτικό έργο για τον έλεγχο της βιωσιμότητας του ψηφιακού ευρώ

Γιατί η ΕΚΤ διερευνά την έκδοση του ψηφιακού ευρώ;

Η έκδοση του ψηφιακού ευρώ εκτιμάται ότι θα διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στο βαθμό και στο ρυθμό του ψηφιακού μετασχηματισμού της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δίνοντας νέες επιλογές στους τρόπους ηλεκτρονικών πληρωμών των πολιτών και των επιχειρήσεων. Η έκδοση του ψηφιακού ευρώ θα αποτελέσει την απάντηση της ευρωπαϊκής πλευράς στις προσπάθειες άλλων κεντρικών τραπεζών για εκδόσεις ψηφιακών νομισμάτων, ικανοποιώντας παράλληλα και το υψηλό ενδιαφέρον που έχει εκδηλωθεί για τα κρυπτονομίσματα. Το τελευταίο, άλλωστε, επιβεβαιώνεται από τη θεαματική άνοδο του δείκτη Bloomberg Galaxy Crypto Index (Γράφημα 7), τον οποίο συνθέτουν τα σημαντικότερα σε κυκλοφορία κρυπτονομίσματα που διαπραγματεύονται σε δολάρια ΗΠΑ.

Τα σχέδια των υπολοίπων κεντρικών τραπεζών

Τα τελευταία χρόνια, οι κεντρικές τράπεζες έχουν αρχίσει να αναζητούν το δικό τους ψηφιακό χρήμα -γνωστό ως ψηφιακό νόμισμα κεντρικής τράπεζας (CBDC)- ως μια σταθερή εναλλακτική πρόταση χωρίς κίνδυνο, έναντι των κυκλοφορούντων κρυπτονομισμάτων. Η κεντρική τράπεζα της Κίνας ξεκίνησε, το 2019, δοκιμές για την εισαγωγή ενός ψηφιακού γουάν, πιλοτικά σε τέσσερις πόλεις της χώρας. Η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών ανακοίνωσε τη δημιουργία μιας ομάδας εργασίας που θα ασχοληθεί με το θέμα, ενώ οι κεντρικές τράπεζες της Γαλλίας και της Ιαπωνίας εντείνουν τις διερευνητικές τους εργασίες.

Τι μορφή θα έχει το ψηφιακό ευρώ; Θα χρησιμοποιήσει την τεχνολογία Blockchain;

Η πανδημία Covid-19 ενίσχυσε τις ηλεκτρονικές πληρωμές, καθώς οι πολίτες προσπάθησαν να αποφύγουν τη χρήση των χαρτονομισμάτων και των κερμάτων, εξαιτίας του φόβου για ενδεχόμενη διασπορά της νόσου. Σύμφωνα με έκθεση της Euromonitor International (*The German Consumer Rapid Evolution Amidst the Crisis*), στην Γερμανία, όπου τα μετρητά αποτελούσαν για πολλά χρόνια το κύριο μέσο πληρωμών, το 2020 ήταν η πρώτη φορά που οι καταναλωτές ξόδεψαν περισσότερα χρήματα με κάρτα συγκριτικά με μετρητά. Το ψηφιακό ευρώ θα αποτελεί μια ηλεκτρονική έκδοση χαρτονομισμάτων και κερμάτων ως νόμιμου χρήματος (legal tender), εγγυημένο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, που θα δίνει τη δυνατότητα σε ιδιώτες, για πρώτη φορά, να έχουν καταθέσεις απευθείας στην ΕΚΤ.

Το ψηφιακό ευρώ, ενδεχομένως, να αποτελέσει ένα εναλλακτικό εργαλείο στην περίπτωση που η χρήση μετρητών περιοριστεί σημαντικά, όπως σε μια ενδεχόμενη διακοπή λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών που μπορεί να προκαλέσει ένα ακραίο γεγονός. Αξίζει να επισημανθεί ότι το ψηφιακό ευρώ θα είναι διαφορετικό από τα σταθερά κρυπτονομίσματα (stablecoins) που έχουν εκδώσει ιδιωτικοί φορείς, τα οποία, παρότι στηρίζονται στην αξία των εξασφαλίσεων, δεν παρέχουν πλήρη ασφάλεια στον κάτοχό τους. Σημειώνεται ότι τα σταθερά κρυπτονομίσματα είναι μια ειδική κατηγορία κρυπτονομισμάτων, τα οποία έχουν σταθερή αξία έναντι ενός υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου (χρυσός, δολάριο ΗΠΑ ή άλλα κρυπτονομίσματα). Η ύπαρξη των σταθερών κρυπτονομισμάτων μπορεί να αλλάξει σημαντικά τον τρόπο πληρωμών, ωστόσο ενέχει σοβαρούς κινδύνους για τη νομισματική πολιτική, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την τραπεζική εποπτεία. Το κρυπτονόμισμα (cryptocurrency) είναι ένα ψηφιακό (ή εικονικό) νόμισμα το οποίο χρησιμοποιεί την κρυπτογραφία, δηλαδή μια τεχνική που το καθιστά αδύνατο να παραχαραχτεί.

Η ΕΚΤ για την έκδοση και τη μεταφορά ψηφιακών ευρώ θα χρησιμοποιήσει τόσο την υποδομή του Ευρωσυστήματος πληρωμών, όσο και τη νέα τεχνολογία. Ενδεχομένως, να χρησιμοποιηθεί η τεχνολογία blockchain που χρησιμοποιεί το κρυπτονόμισμα bitcoin, ήτοι μία σειρά καταγραφής των συναλλαγών σε ένα δημόσιο λογιστικό βιβλίο (ledger). Κάθε νέα ομάδα καταχωρίσεων (block), συνδέεται με τις προηγούμενες ομάδες, με αποτέλεσμα να προκύπτει μια αλυσίδα καταχωρήσεων που ονομάζεται chain. Το blockchain επιτρέπει στο χρήστη να διαπιστώνει την αυθεντικότητα των συναλλαγών, καθώς αυτές προστατεύονται από ψηφιακές υπογραφές. Όλες οι συναλλαγές είναι ανώνυμες, αλλά διαθέσιμες οποιαδήποτε στιγμή σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, χωρίς να είναι απαραίτητη μια μεσολαβητική αρχή, όπως λόγου χάρη μια κεντρική τράπεζα.

Ωστόσο, δεν είναι σαφές εάν η ΕΚΤ θα προσφύγει σε αυτού του τύπου την τεχνολογία, καθώς η επιλογή θα καθορίσει ζητήματα, όπως το απόρρητο των δεδομένων, μία από τις ανησυχίες που επισημάνθηκαν στη δημόσια διαβούλευση, καθώς και τους κινδύνους που σχετίζονται με τα κρυπτονομίσματα και αφορούν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Το Ευρωσύστημα έχει ξεκινήσει να μελετά τις προκλήσεις, τις προοπτικές αλλά και τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να συγκεντρώνει το ψηφιακό ευρώ, χωρίς ωστόσο να έχει υπάρξει οριστική απόφαση για το αν θα προβεί τελικά στην έκδοσή του. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να συγκεντρώνει μια σειρά χαρακτηριστικών, όπως προσβασιμότητα, σταθερότητα, ασφάλεια, αποτελεσματικότητα, ανωνυμία και την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των καταναλωτών. Ωστόσο, βασικό στόχο θα πρέπει να αποτελεί η αποφυγή ανεπιθύμητων συνεπειών στην οικονομική δραστηριότητα και ειδικότερα στο χρηματοπιστωτικό τομέα.

Οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από την υιοθέτηση του ψηφιακού ευρώ

Η ραγδαία εξέλιξη της ψηφιακής τεχνολογίας και η ταχεία ανάπτυξη των κρυπτονομισμάτων επανέφεραν στο προσκήνιο την ανάγκη επανεξέτασης της λειτουργίας του χρήματος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα δημιουργήσει ένα νέο σώμα εποπτικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και ευρωπαϊκών αρχών, για την επίβλεψη των «σημαντικών» ψηφιακών νομισμάτων. Όταν κάποιος αγοράζει ένα ψηφιακό νόμισμα, θα πρέπει να είναι σίγουρος ότι αυτό είναι αυθεντικό, ότι η συναλλαγή είναι ασφαλής και ότι δεν μπορεί να αντιγραφεί ή να ακυρωθεί. Η υιοθέτηση του ψηφιακού ευρώ θα επιτρέψει στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις επιχειρήσεις να πραγματοποιούν τις πληρωμές τους γρήγορα, εύκολα και με ασφάλεια. Οι πολίτες θα μπορούν να αποφύγουν τους τυπικούς τρεχούμενους λογαριασμούς, με τον κίνδυνο σε περιόδους κρίσης να μπουν στον πειρασμό να στραφούν στην ασφάλεια του «ψηφιακού ευρώ» και να προκαλέσουν αστάθεια στον τραπεζικό κλάδο. Ο αντίκτυπος στον τελευταίο θα εξαρτηθεί από τον τρόπο που θα γίνει η μετάβαση και ο τελικός σχεδιασμός του ψηφιακού ευρώ. Μια σκέψη για την αποφυγή τέτοιου είδους περιστατικών θα ήταν η ΕΚΤ να εισαγάγει ένα όριο στο ποσό των ψηφιακών ευρώ που κάθε πολίτης θα μπορεί να κατέχει ή να ανταλλάσσει.

Το ψηφιακό ευρώ θα έρθει για να συμπληρώσει και όχι να αντικαταστήσει τα μετρητά. Στην περίπτωση που οι τυπικές καταθέσεις, οι οποίες αποτελούν μία από τις βασικές πηγές χρηματοδότησης των τραπεζικών ιδρυμάτων, απωλέσουν την ελκυστικότητά τους, θα δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες για τα τραπεζικά ιδρύματα, καθώς θα αποκτήσουν έναν νέο ρόλο στο σύστημα του ψηφιακού ευρώ, αφού οι αλληλεπιδράσεις με τους χρήστες και τα «ψηφιακά πορτοφόλια» τους θα τους επιτρέψουν να διατηρήσουν και, ενδεχομένως, να ενισχύσουν τις σχέσεις με τους πελάτες τους.

Επιπρόσθετα, η ύπαρξη του ψηφιακού ευρώ μπορεί να οδηγήσει στη μεγέθυνση του ισολογισμού του Ευρωσυστήματος (στην περίπτωση που η έκδοση του ψηφιακού ευρώ θα είναι παράλληλη με τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια) και, κατά συνέπεια, στην αύξηση της έκθεσής του σε χρηματοπιστωτικές διαταραχές, η οποία μπορεί να ενισχύσει τη μεταβλητότητα των διεθνών αγορών σε περιόδους κρίσεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεργαστεί μαζί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για τη διερεύνηση μιας σειράς πολιτικών, νομικών και τεχνικών ζητημάτων που θα μπορούσαν να προκύψουν από την εισαγωγή ενός ψηφιακού νομίσματος. Ωστόσο, αν η ΕΚΤ αποφασίσει να υιοθετήσει το ψηφιακό ευρώ, η έλευσή του δεν πρόκειται να έρθει σύντομα, αφού θα απαιτηθούν τουλάχιστον 4-5 χρόνια. Άλλωστε και η Κίνα, η οποία εργάζεται πάνω σε ένα ψηφιακό γουάν για περισσότερα από πέντε χρόνια, βρίσκεται ακόμη σε πιλοτική φάση. Η βασική προϋπόθεση για το ψηφιακό ευρώ είναι να κερδίσει την εμπιστοσύνη των πολιτών και να ανταποκριθεί στις προσδοκίες όλων των μελλοντικών του χρηστών.

ΗΠΑ

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ)

Σύμφωνα με τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, τον Μάρτιο, ο πληθωρισμός ανήλθε στο 2,6%, σε ετήσια βάση, έναντι 1,7%, τον προηγούμενο μήνα. Η επίδοση του Μαρτίου ήταν ελαφρώς ανώτερη από τις εκτιμήσεις της αγοράς, ενώ πρόκειται για την υψηλότερη μέτρηση των τελευταίων δυόμισι περίπου ετών. Η διαμόρφωση του πληθωρισμού στα τρέχοντα επίπεδα οφείλεται, κυρίως, στην ετήσια αύξηση των τιμών της ενέργειας (13,2%) και των τιμών των τροφίμων (3,5%). Επίσης, παρά τη μικρή βαρύτητα στη διαμόρφωση του ΔΤΚ, αξίζει να σημειωθεί η σημαντική ετήσια αύξηση που κατέγραψαν οι τιμές των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και φορτηγών (9,4%). Αντίθετα, ετήσια μείωση σημείωσαν μόνο οι τιμές των ενδυμάτων (-2,5%), των προϊόντων ιατρικής περίθαλψης (-2,4%) και των υπηρεσιών μεταφοράς (-1,6%). Επιπρόσθετα, ο δομικός πληθωρισμός (ΔΤΚ εξαιρουμένων των τιμών των τροφίμων και της ενέργειας), τον Μάρτιο, αυξήθηκε

στο 1,6%, από 1,3%, τον προηγούμενο μήνα (Γράφημα 8). Σε μηνιαία βάση, ο πληθωρισμός αυξήθηκε, από 0,4% τον Φεβρουάριο, σε 0,6% (εποχικά διορθωμένα στοιχεία), τον Μάρτιο, η οποία αποτελεί τη μεγαλύτερη μηνιαία άνοδο από τον Σεπτέμβριο 2012, λόγω, κυρίως, της αύξησης των τιμών της ενέργειας (5%).

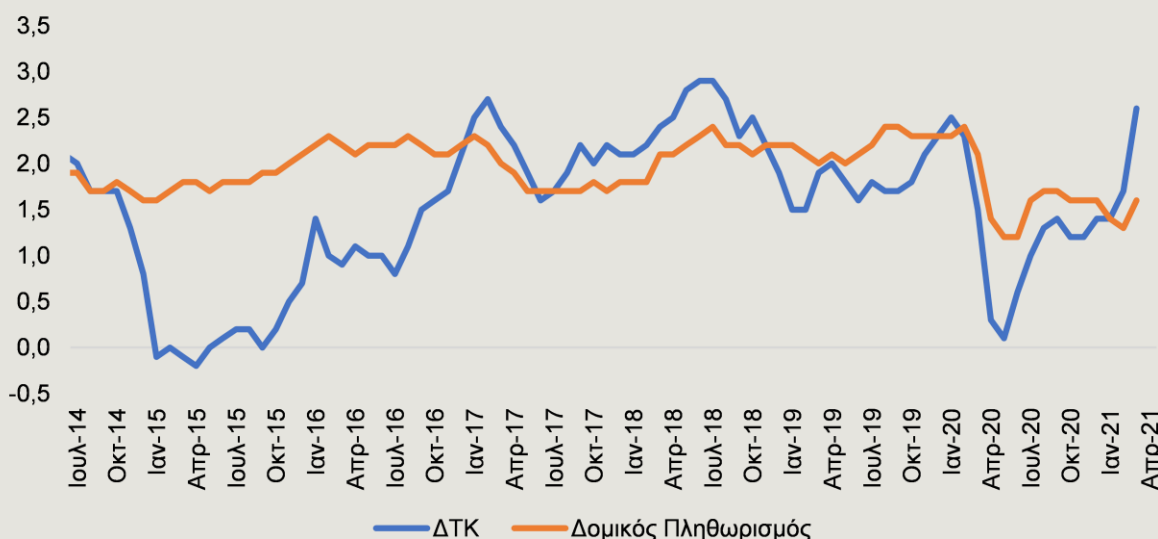
Ο πληθωρισμός, από το ξέσπασμα της πανδημίας Covid-19, υποχώρησε σημαντικά, σε ετήσια βάση, κινούμενος σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, το διάστημα Απριλίου-Ιουνίου 2020. Από τον Ιούλιο 2020 και μετά, ο πληθωρισμός έχει ανακάμψει, ξεπερνώντας, τον Μάρτιο, το προ της πανδημικής κρίσης επίπεδο του Φεβρουαρίου 2020 (2,3%). Η πορεία του ΔΤΚ αποδίδεται στους κάτωθι λόγους:

Πρώτον, στις χαμηλότερες, σε ετήσια βάση, τιμές του πετρελαίου, από το ξέσπασμα της πανδημίας, ως απόρροια, κυρίως, της μειωμένης ζήτησης και των περιορισμών στις ταξιδιωτικές μετακινήσεις. Αναφέρεται ενδεικτικά ότι, σύμφωνα με την U.S. Energy Information Administration-EIA, η τιμή του αργού πετρελαίου Brent άμεσης παράδοσης διαμορφώθηκε περίπου στα 42 δολάρια/βαρέλι, κατά μέσο όρο, το 2020, από 64 δολάρια/βαρέλι, το 2019, καταγράφοντας ιδιαίτερα χαμηλές τιμές, το χρονικό διάστημα Μαρτίου-Μαΐου 2020. Η EIA αναμένει ότι η τιμή του αργού πετρελαίου Brent θα αυξηθεί στα 62 δολάρια/βαρέλι, το 2021, για να υποχωρήσει στα 60 δολάρια/βαρέλι, το 2022. Όσον αφορά δε στην τιμή του αργού πετρελαίου West Texas Intermediate (WTI), η EIA εκτιμά ότι θα αυξηθεί, από 39 δολάρια/βαρέλι, το 2020, στα 59 δολάρια/βαρέλι, το 2021 και θα υποχωρήσει στα 57 δολάρια/βαρέλι, το 2022.

Δεύτερον, η ιδιωτική κατανάλωση, η οποία μέχρι και το 2019 συνιστούσε το βασικότερο πυλώνα του αναπτυξιακού προτύπου των ΗΠΑ, κατέγραψε έντονα αρνητικό ρυθμό μεταβολής, το 2020 (-3,9%), ασκώντας αποπληθωριστικές πιέσεις στο ΔΤΚ. Το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης επιδείνωσε την καταναλωτική εμπιστοσύνη, με επακόλουθο τον περιορισμό των δαπανών από τα νοικοκυριά. Όσον αφορά στο 2021, η επεκτατική νομισματική και δημοσιονομική πολιτική, σε συνδυασμό με τις ενδείξεις ταχείας ανάκαμψης της οικονομίας των ΗΠΑ και την πρόοδο του εμβολιασμού του πληθυσμού, αναμένεται να οδηγήσουν σε υψηλότερα επίπεδα τον πληθωρισμό. Ιδιαίτερης αναφοράς χρήζει το πακέτο δημοσιονομικών κινήτρων ύψους 1,9 τρισ. δολαρίων που υιοθέτησε η αμερικανική κυβέρνηση, στις αρχές Μαρτίου. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ (Economic Outlook Interim Report, Μάρτιος 2021), το νέο πακέτο δημοσιονομικής στήριξης θα ενισχύσει το ΑΕΠ των ΗΠΑ κατά 3,8 ποσοστιαίες μονάδες, στη διάρκεια του πρώτου έτους υιοθέτησής του (Β' τρίμηνο 2021-Α' τρίμηνο 2022), συμβάλλοντας σημαντικά στην αύξηση της ζήτησης.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

Εξέλιξη πληθωρισμού και δομικού πληθωρισμού (ετήσιες % μεταβολές)

Πηγή:
U.S. Bureau of
Labor Statistics

Ζώνη του Ευρώ (ΖτΕ)

Πληθωρισμός

Σύμφωνα με την τελική μέτρηση της Eurostat, ο πληθωρισμός στη Ζώνη του Ευρώ (ΖτΕ) ανήλθε, τον Μάρτιο, στο 1,3%, σε ετήσια βάση, από 0,9%, τον Φεβρουάριο, καταγράφοντας την υψηλότερη μέτρηση από τον Ιανουάριο 2020 (Γράφημα 9). Ο δομικός πληθωρισμός (ΕνΔΤΚ εξαιρουμένων των τιμών της ενέργειας, καθώς και των τροφίμων, των ποτών και του καπνού) υποχώρησε, τον Μάρτιο, στο 0,9%, από 1,1%, τον

Φεβρουάριο. Σε μηνιαία βάση, ο πληθωρισμός αυξήθηκε κατά 0,9% και ο δομικός πληθωρισμός κατά 1%. Η διαμόρφωση του πληθωρισμού στο 1,3%, τον Μάρτιο, αποδίδεται στην άνοδο, σε ετήσια βάση, των τιμών των υπηρεσιών κατά 1,3%, των τιμών της κατηγορίας τρόφιμα-ποτά-καπνός κατά 1,1% και των τιμών των βιομηχανικών αγαθών εκτός ενέργειας κατά 0,3% (Γράφημα 10). Επιπρόσθετα, αυξητική επίδραση στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή είχαν οι τιμές της ενέργειας, καθώς αυξήθηκαν κατά 4,3%, σε ετήσια βάση, ως απόρροια των υψηλότερων τιμών του πετρελαίου, σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.

Οι υψηλότερες μετρήσεις του πληθωρισμού, σε ετήσια βάση, καταγράφηκαν στο Λουξεμβούργο (2,5%), στην Γερμανία και στην Αυστρία (2%, αμφότερες), ενώ η χαμηλότερη στην Ελλάδα (-2%), το μόνο κράτος-μέλος που κατέγραψε αρνητικό πληθωρισμό. Όσον αφορά στις υπόλοιπες μεγάλες οικονομίες της ΖΤΕ, ο πληθωρισμός στην Γαλλία αυξήθηκε στο 1,4%, στην Ιταλία υποχώρησε στο 0,6%, ενώ στην Ισπανία επέστρεψε σε θετικό έδαφος, καθώς ανήλθε στο 1,2%.

Υπενθυμίζεται ότι, το 2020, ο πληθωρισμός υποχώρησε στο 0,3%, από 1,2%, το 2019, απέχοντας σημαντικά από το στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) για διατήρηση του ετήσιου πληθωρισμού κάτω αλλά πλησίον του 2%, μεσοπρόθεσμα, στη ΖΤΕ. Από το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης, ο πληθωρισμός υποχώρησε σημαντικά, ενώ, το διάστημα Αυγούστου-Δεκεμβρίου 2020, παρέμεινε σε αρνητικό έδαφος. Η υποχώρηση του πληθωρισμού, το 2020, αποδίδεται στη μείωση της καταναλωτικής δαπάνης τόσο στο εσωτερικό περιβάλλον της ΖΤΕ, όσο και στο εξωτερικό, στις χαμηλότερες τιμές της ενέργειας και στις δημοσιονομικές παρεμβάσεις των κυβερνήσεων αρκετών κρατών-μελών, με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας (π.χ. μείωση ΦΠΑ).

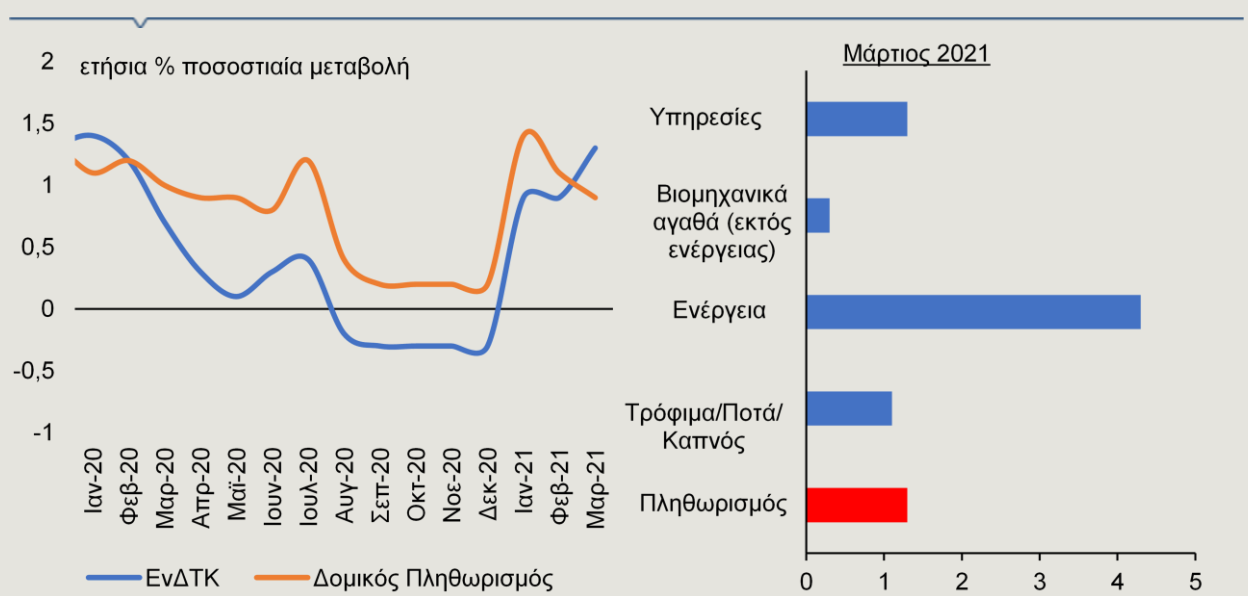
Όσον αφορά στο 2021, ο πληθωρισμός αναμένεται να διατηρήσει την ανοδική τάση που καταγράφεται από τις αρχές του έτους, ως απόρροια της σταδιακής ομαλοποίησης της οικονομικής δραστηριότητας στη ΖΤΕ. Επιπρόσθετα, πληθωριστική πίεση στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή αναμένεται να ασκηθεί λόγω της επίδρασης βάσης στις τιμές της ενέργειας και του σταδιακού τερματισμού των έκτακτων μέτρων δημοσιονομικής στήριξης στα κράτη-μέλη, όπως η μείωση του ΦΠΑ στην Γερμανία. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η αυξητική επίδραση αυτών των παραγόντων δεν αναμένεται να έχει μόνιμα χαρακτηριστικά. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB staff macroeconomic projections for the euro area, March 2021) προβλέπει ότι ο πληθωρισμός θα αυξηθεί στο 1,5%, το 2021, προσεγγίζοντας το 2%, το τέταρτο τρίμηνο του έτους, ενώ θα υποχωρήσει στο 1,2%, το 2022 και θα αυξηθεί στο 1,4%, το 2023. Σημειώνεται ότι, σε σύγκριση με τις προβλέψεις του Δεκεμβρίου 2020, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει αναθεωρήσει ανοδικά κατά 0,5 τις ποσοστιαίες μονάδες τις προβλέψεις της για τον πληθωρισμό, το 2021.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

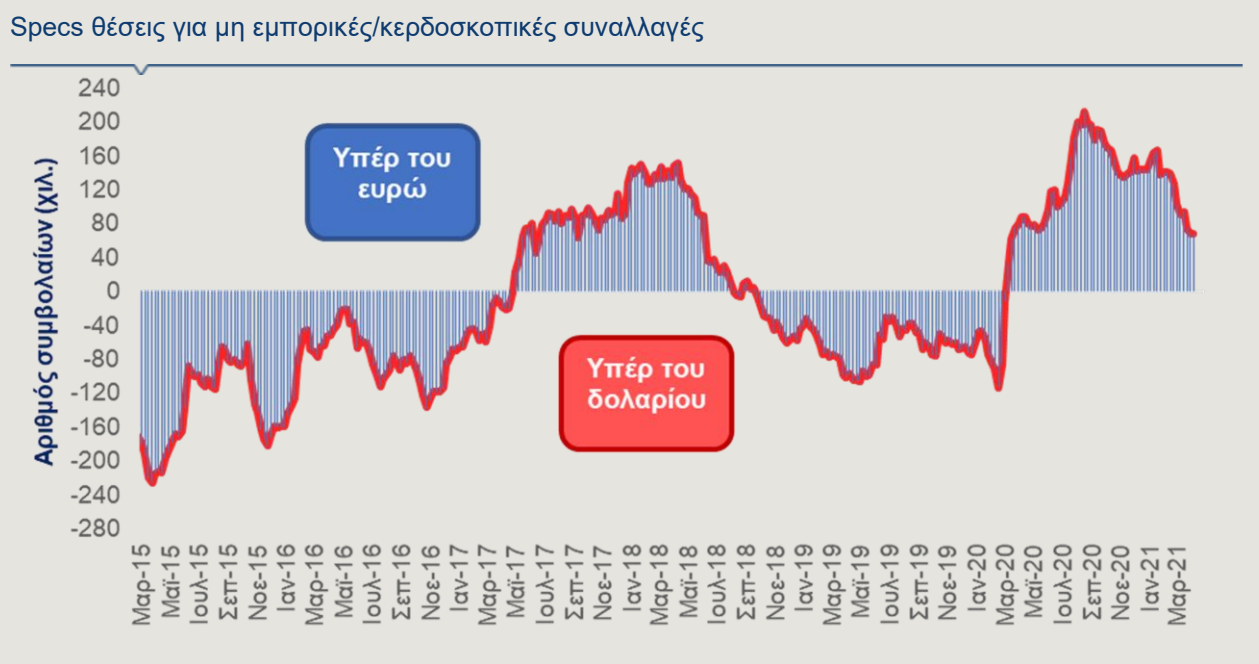
Πηγή:
Eurostat

Πορεία Πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ), Δομικού Πληθωρισμού και ανάλυση κατηγοριών (ετήσιες % μεταβολές)

Ισοτιμίες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγου, οι συνολικές καθαρές τοποθετήσεις (αγορές μείον πωλήσεις), στην ισοτιμία του ευρώ με το δολάριο, διατηρήθηκαν θετικές, την εβδομάδα που έληξε στις 13 Απριλίου. Οι θετικές θέσεις (υπέρ του ευρώ, "long") μειώθηκαν κατά 671 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές θέσεις να διαμορφωθούν στα 66.851 συμβόλαια, από 67.522 συμβόλαια, την προηγούμενη εβδομάδα (Γράφημα 11). Σημειώνεται ότι πρόκειται για την τρίτη εβδομαδιαία μείωση που καταγράφεται, από τις 16 Μαρτίου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 11

 Πηγή:
CFTC, IMM

Ευρώ (EUR/USD) ► Η ισοτιμία του ευρώ με το δολάριο, στις 16 Απριλίου, στην Ευρώπη, διαμορφωνόταν περί τα 1,1983 δολάρια, με αποτέλεσμα το ευρώ να σημειώνει, από τις αρχές του έτους, απώλειες έναντι του δολαρίου (1,9%), ενώ διαπραγματεύονταν υψηλότερα κατά 15,9%, συγκριτικά με το χαμηλό που είχε καταγράψει, στις 3 Ιανουαρίου 2017 (USD 1,0342).

Ημερήσια κέρδη καταγράφει το ευρώ έναντι του δολαρίου, με το ευρωπαϊκό νόμισμα να έχει ανατιμηθεί περίπου κατά 2,2%, εντός του Απριλίου, περιορίζοντας, σε μεγάλο βαθμό, τις ετήσιες απώλειες. Σημαντική ήταν η δήλωση του επικεφαλής της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ ότι η Fed θα περιορίσει το πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων, πολύ πριν αρχίσει να εξετάζει την άνοδο των επιτοκίων. Η δήλωση αυτή υποδηλώνει, σύμφωνα τους συμμετέχοντες στις αγορές, διατήρηση του διευκολυντικού χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής, για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από αυτό που αναμενόταν, παρά τις ενδείξεις ταχείας ανάκαμψης της οικονομίας των ΗΠΑ, όπως προκύπτει από τη συνεχή δημοσιοποίηση οικονομικών αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες ανακοινώσεις, τον Μάρτιο, οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 9,8%, σε μηνιαία βάση, η οποία είναι η μεγαλύτερη αύξηση των τελευταίων δέκα μηνών, ενώ οι κατασκευές νέων κατοικιών αυξήθηκαν κατά 19,4%, σε μηνιαία βάση, η οποία συνιστά τη μεγαλύτερη άνοδο από το 2006. Υπενθυμίζεται ότι η Fed, στην τελευταία συνεδρίασή της, προέβλεψε ότι η αύξηση του ΑΕΠ, το 2021, θα είναι η μεγαλύτερη των τελευταίων 40 περίπου ετών.

Ελβετικό Φράγκο (CHF) ► Το ευρώ καταγράφει απώλειες έναντι του φράγκου, κινούμενο στην περιοχή των 1,10264 φράγκων (16.4.2021). Από τις αρχές του έτους, το ευρώ σημειώνει κέρδη έναντι του φράγκου, της τάξης του 2%.

Βάσει των δημοσιευθέντων νομισματικών στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας της Ελβετίας (SNB), την προηγούμενη εβδομάδα, πιθανολογείται ότι δεν υπήρξε παρέμβαση της στην αγορά συναλλάγματος για αποτροπή ενίσχυσης του φράγκου. Το ποσό των μετρητών που οι εμπορικές τράπεζες της Ελβετίας είχαν

καταθέσει στην SNB αυξήθηκε στα 701,5 δισ. φράγκα, για την εβδομάδα που έληξε στις 16 Απριλίου, από 701,3 δισ. φράγκα, για την εβδομάδα μέχρι και τις 9 Απριλίου.

Η SNB, σύμφωνα με ανακοίνωση που εξέδωσε, επανεπιβεβαίωσε τη δέσμευσή της για διατήρηση της υφιστάμενης νομισματικής πολιτικής, η οποία χαρακτηρίζεται από παρεμβάσεις στην αγορά συναλλάγματος, όταν κρίνεται απαραίτητο. Υπενθυμίζεται ότι, το 2020, η SNB προέβη σε παρεμβάσεις στην αγορά συναλλάγματος ύψους 110 δισ. φράγκων (SNB, Annual Report 2020), προκειμένου να αποτρέψει την ανατίμηση του ελβετικού νομίσματος, το οποίο, από το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης, λειτούργησε ως ασφαλής τοποθέτηση.

Στερλίνα (GBP) ► Η στερλίνα, στις 16 Απριλίου, εμφάνιζε θετική εικόνα, καταγράφοντας κέρδη τόσο έναντι του ευρώ (0,86576 GBP/EUR), όσο και έναντι του δολαρίου ΗΠΑ (1,3823 USD/GBP). Σημειώνεται ότι, από τις αρχές του έτους, η στερλίνα καταγράφει κέρδη κατά 3,1% έναντι του ευρώ και κατά 1,1% έναντι του δολαρίου.

Ενισχύεται η στερλίνα έναντι των δύο νομισμάτων, καθώς η περαιτέρω χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων, ως απόρροια του γρήγορου ρυθμού εμβολιασμού του πληθυσμού, λειτουργεί θετικά για το βρετανικό νόμισμα. Από τις 12 Απριλίου, τέθηκε σε εφαρμογή το δεύτερο στάδιο απελευθέρωσης της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς λειτουργούν εκ νέου στην Αγγλία τα καταστήματα λιανικής, οι παμπ, τα γυμναστήρια και τα κομμωτήρια. Οι συμμετέχοντες στις αγορές προσδοκούν σε ισχυρή ανάκαμψη της οικονομίας του Ηνωμένου Βασιλείου το 2021, χωρίς, ωστόσο, η οικονομική δραστηριότητα να επιστρέφει στα προ της πανδημικής κρίσης επίπεδα. Το ενδιαφέρον για την ερχόμενη εβδομάδα στρέφεται στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της αγοράς εργασίας, για το μήνα Φεβρουάριο, καθώς και του πληθωρισμού και των λιανικών πωλήσεων Μαρτίου.

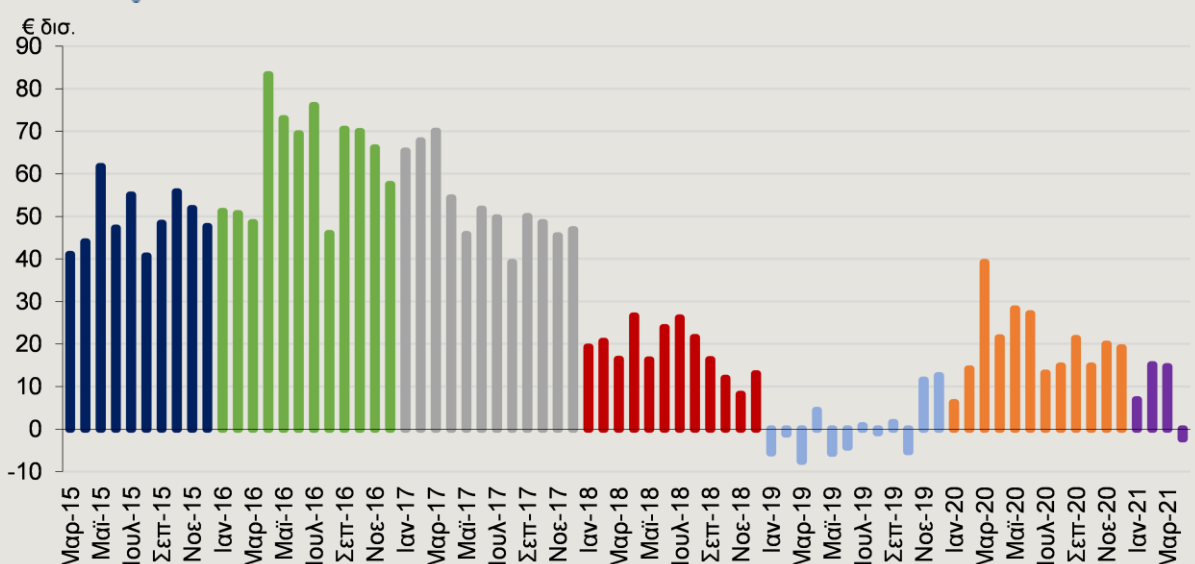
Αγορές ομολόγων – Χαρτοφυλάκιο κρατικών ομολόγων Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)

Η αξία του χαρτοφυλακίου κρατικών ομολόγων της ΕΚΤ (Γράφημα 12) που έχει προέλθει από την εφαρμογή του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE), για την εβδομάδα μέχρι τις 16 Απριλίου, διαμορφώθηκε στα Ευρώ 2,383 τρισ. Η ΕΚΤ προέβη σε πωλήσεις καλυμμένων ομολόγων, αξίας Ευρώ 1,097 δισ., σε πωλήσεις Asset-Backed Securities, αξίας Ευρώ 60 εκατ. και σε αγορές εταιρικών και ασφαλιστικών ομολογιακών τίτλων, αξίας Ευρώ 1,402 δισ. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ, την περασμένη εβδομάδα, πραγματοποίησε καθαρές αγορές, αξίας Ευρώ 16,3 δισ., στο πλαίσιο του νέου Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού, λόγω της πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme-PEPP), με τη συνολική αξία του εν λόγω χαρτοφυλακίου να διαμορφώνεται περί τα Ευρώ 977 δισ.

Στην ελληνική αγορά ομολόγων, το εύρος της απόδοσης του δεκαετούς κρατικού ομολόγου, λήξης 18 Ιουνίου 2031, με κουπόνι 0,75%, διαμορφωνόταν, στις 16 Απριλίου, μεταξύ 0,86% και 0,91%. Επιπλέον, το δεκαετές

ΓΡΑΦΗΜΑ 12

Εξέλιξη αγοραπωλησιών κρατικών ομολόγων ανά μήνα από την ΕΚΤ

Πηγή:
Ευρωπαϊκή
Κεντρική
Τράπεζα, Alpha
Bank

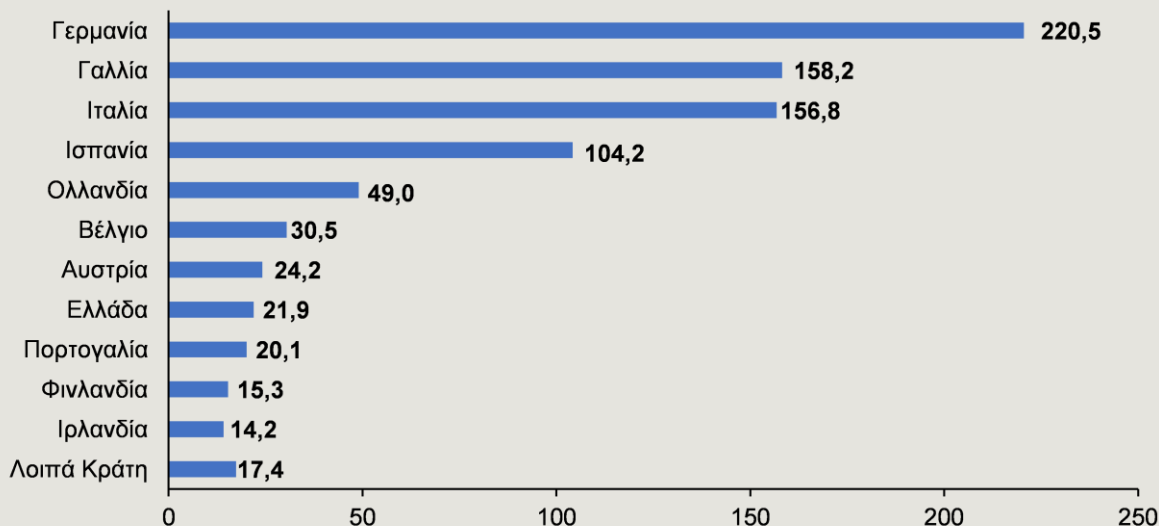

ομόλογο της Πορτογαλίας κατέγραφε απόδοση 0,39%, της Ιταλίας 0,75% και της Ισπανίας 0,39%. Η διαφορά απόδοσης μεταξύ του δεκαετούς ομολόγου της Ελλάδας και του δεκαετούς ομολόγου της Γερμανίας (spread) διαμορφωνόταν στις 115 μονάδες βάσης, του δεκαετούς πορτογαλικού ομολόγου σε σχέση με την αντίστοιχη του γερμανικού στις 65 μ.β., ενώ του δεκαετούς ιταλικού ομολόγου στις 101 μ.β. Παράλληλα, η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου της Γερμανίας, ως σημείο αναφοράς του κόστους δανεισμού της Ζώνης του Ευρώ (ΖΤΕ), διαμορφωνόταν στο -0,26%, στις 16 Απριλίου, ενώ η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου των ΗΠΑ στο 1,58%.

Με βάση τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η ΕΚΤ, οι καθαρές αγορές ομολόγων, στα πλαίσια του προγράμματος PEPP, στα τέλη Μαρτίου, διαμορφώθηκαν σε περίπου Ευρώ 944 δισ., η πλειονότητα των οποίων αφορά καθαρές αγορές ομολόγων των κρατών-μελών της Ζώνης του Ευρώ. Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 13, οι περισσότερες αγορές της ΕΚΤ αφορούν γερμανικά κρατικά ομόλογα (Ευρώ 220,5 δισ.), ενώ έπονται τα γαλλικά (Ευρώ 158,2 δισ.), τα ιταλικά (Ευρώ 156,8 δισ.) και τα ισπανικά κρατικά ομόλογα (Ευρώ 104,2 δισ.). Αξίζει να επισημανθεί ότι, με τις αγορές κρατικών ομολόγων, μέσω του προγράμματος PEPP, η ΕΚΤ έχει επιτύχει να «συγκρατήσει» τις αποδόσεις τους, επιτρέποντας στα κράτη-μέλη να χρηματοδοτήσουν τα δημοσιονομικά πακέτα στήριξης των εθνικών τους οικονομιών με ιστορικά -σε πολλές περιπτώσεις- χαμηλό κόστος. Υπενθυμίζεται ότι το συνολικό ύψος του PEPP ανέρχεται σε Ευρώ 1,85 τρισ., ενώ η διάρκεια του έχει παραταθεί έως, τουλάχιστον, το τέλος Μαρτίου 2022. Παρά τον προσωρινό χαρακτήρα του προγράμματος PEPP, η ΕΚΤ αναμένεται να το διατηρήσει μέχρι να αξιολογήσει ότι η κρίση του κορωνοϊού έχει τελειώσει, καθώς, σε συνδυασμό με το υφιστάμενο πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων (Asset Purchase Programme-APP), παρέχει ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης για τις οικονομίες των κρατών-μελών της Ζώνης του Ευρώ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP): Αγορές κρατικών ομολόγων από την ΕΚΤ

Πηγή:
Ευρωπαϊκή
Κεντρική
Τράπεζα

Η Ελληνική Οικονομία σε Αριθμούς

Ετήσια στοιχεία	2016	2017	2018	2019	2020	Ετήσιες Μεταβολές
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)	-0,5	1,3	1,6	1,9	-8,2	
Ιδιωτική Κατανάλωση	-0,5	1,9	2,3	1,9	-5,2	
Δημόσια Κατανάλωση	-0,2	-0,1	-4,2	1,2	2,7	
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου	2,3	8,1	-6,6	-4,6	-0,6	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-0,4	8,5	9,1	4,8	-21,7	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	2,2	7,4	8,0	3,0	-6,8	
Γεν. Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μεταβ., μ.ο. έτους)	-0,8	1,1	0,6	0,3	-1,2	
Ανεργία (% , μέσο έτους)	23,5	21,5	19,3	17,3	16,5	
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ) *	3,6	4,0	4,5	4,4		
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	180,8	179,2	186,2	180,5		
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-1,7	-1,9	-2,9	-1,5	-6,7	

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2020	2020			Τελευταία διαθέσιμη περίοδος	Τριμηνιαία στοιχεία (% ετήσιες μεταβολές)
		Q2	Q3	Q4		
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)						
Όγκος Λιαν. Εμπορίου (εκτός καυσίμων-λιπ/κών)	-1,3	-7,4	-0,3	-1,1	1,6 (Ιαν. 21)	
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	-29,1	-54,2	-14,3	-16,5	-5,6 (Ιαν.-Μαρ. 21)	
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστ/τα (όγκος σε χιλ. m³)	5,9	0,3	-1,7	-4,8	3,8 (Ιαν. 21)	
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	-1,6	-7,4	-1,6	1,4	2,0 (Ιαν.-Φεβ. 21)	
Δείκτες Προσδοκιών						
Δείκτης Υπευθ. Προμηθειών στη μεταποίηση PMI	46,6	40,0	49,3	46,0	51,8 (Μαρ. 21)	
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	96,4	92,1	90,6	91,8	96,9 (Μαρ. 21)	
Δείκτης Επιχ/κών Προσδοκιών στη Βιομηχανία	93,9	87,6	86,7	92,6	100,8 (Μαρ. 21)	
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-31,2	-31,1	-36,9	-46,2	-39,5 (Μαρ. 21)	
Πιστωτική Επέκταση, (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)						
Ιδιωτικός Τομέας	3,5	0,4	2,4	3,5	3,7 (Φεβ. 21)	
Επιχειρήσεις (μη χρηματοπιστωτικές)	10,0	3,8	8,3	10,0	9,5 (Φεβ. 21)	
- Βιομηχανία	8,1	6,5	9,5	8,1	9,2 (Φεβ. 21)	
- Κατασκευές	-0,1	-4,0	-4,7	-0,1	0,1 (Φεβ. 21)	
- Τουρισμός	14,8	1,9	11,7	14,8	16,7 (Φεβ. 21)	
Νοικοκυριά	-2,5	-2,7	-2,5	-2,5	-2,5 (Φεβ. 21)	
- Καταναλωτικά Δάνεια	-2,2	-1,7	-1,6	-2,2	-2,6 (Φεβ. 21)	
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,7	-3,0	-2,8	-2,7	-2,6 (Φεβ. 21)	
Τιμές και Αγορά Εργασίας						
Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μετ., μ.ο. περιόδου)	-1,2	-1,4	-1,9	-2,1	-1,6 (Μαρ. 21)	
Δκτ Τιμών Διαμερισμάτων, (% ετήσια μεταβολή)	4,2	4,2	3,5	2,6	2,6 (Δ' τρίμ. 20)	
Ανεργία (% , μ.ο. Περιόδου, εποχ. διορθ.)	16,5	16,9	16,8	16,1	15,8 (Δεκ. 20)	
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)						
Ιδιωτική Κατανάλωση	-5,2	-12,9	-1,6	-4,7	-4,7 (Δ' τρίμ. 20)	
Δημόσια Κατανάλωση	2,7	-2,6	4,8	7,3	7,3 (Δ' τρίμ. 20)	
Επενδύσεις	-0,6	4,4	-1,1	1,6	1,6 (Δ' τρίμ. 20)	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-21,7	-30,1	-41,9	-13,4	-13,4 (Δ' τρίμ. 20)	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-6,8	-13,0	-5,8	-9,5	-9,5 (Δ' τρίμ. 20)	

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, IOBE, IHS Markit

* Χωρίς την επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

¹ Το 2013 και συγκεκριμένα τον Ιούλιο, το ποσοστό της ανεργίας στην Ελλάδα είχε κορυφωθεί (28,2%), εξαιτίας της προηγούμενης οικονομικής κρίσης.

² Πρόκειται για τον Πυρήνα του Πληθωρισμού, ο οποίος, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΛΣΤΑΤ υπολογίζεται από το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή εξαιρώντας τις ομάδες: Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά, Αλκοολούχα ποτά, Καπνός και Προϊόντα Ενέργειας.

³ Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα μεταξύ των χωρών της ΕΕ-227. Οι κύριες διαφορές μεταξύ του εναρμονισμένου και του εθνικού δείκτη είναι:

- Το έτος αναφοράς του ΕνΔΤΚ είναι το 2015=100,0 και του εθνικού ΔΤΚ το 2009=100,0.
- Ο ΕνΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια της Χώρας από μόνιμους ή μη μόνιμους κάτοικους, ενώ ο εθνικός ΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών μόνιμων κατοίκων στην οικονομική επικράτεια και στην αλλοδαπή.
- Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών του ΕνΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων των Εθνικών Λογαριασμών και της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), ενώ του εθνικού ΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων της ΕΟΠ.

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως, η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιαδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματός του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του